

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

STADTENS BØRNESKOLE

Beretning

fra

den Tilsynshavende ved Skolevæsenet for Aaret 18⁷⁸/₇₉.

Børnetallet i Kommunens Skoler var den 1ste Juni 1878: 1489, deraf i Forberedelsesskolen 326, fordelt i 11 Afdelinger, og Resten 1163 fordelt i 38 Klasser eller i Gjennemsnit 30,6 pr. Klasse. I Kalenderaaret 1878 er Børnetallet steget fra 1408 til 1541, medens Kommunens hele Antal af Børn i skolepligtig Alder er i samme Tid efter Udtag af de Skolelister, som ledsage Mandtalslisterne, steget fra 3085 til 3347, hvoraf 878 fik Undervisning i kjøbenhavnske Skoler, 739 i private Skoler paa Frederiksberg, og Resten i Sogne-skolen eller i Hjemmet.

Som det blev bemærket i Beretningen for forrige Aar, vare allerede den Gang næsten alle Lokaler tagne i Brug, hvorfor Skolekommissionen under 16de September 1878 henvendte sig til Kommunalbestyrelsen med Forslag om Nedsettelse af et kombineret Udvalg for at tage under Overvejelse, hvilke Foranstaltninger der burde træffes for Tilvejebringelse af nye Skolelokaler, idet Børnetallets Tilvæxt, som i de to Aar: 1ste Juni 1874—1ste Juni 1876 var henholdsvis 62 og 71 eller ialt 133, i de to følgende Aar: 1ste Juni 1876—1ste Juni 1878 havde været 191 og 185 eller ialt 376 Børn. Da Kommunalbestyrelsen imidlertid anmodede Kommissionen om at fremkomme med bestemt formulerede Forslag angaaende Opførelsen af nye Skolelokaler, foreslog Kommissionen derefter at lade opføre en Skolebygning paa 8 Klasseværelser ved Skolen paa Niels Ebbesens Vej, hvilket bifaldtes af Kommunalbestyrelsen. Desuden foreslog Kommissionen for at afhjælpe Trangten paa Lokaler i

de ældre Skolers Kvarter at opføre en Skolebygning paa omtrent 12 Klasseværelser i Nærheden af Godthaabsvej samt at indføre Helbudsundervisning i denne nye Skole for Børn i 8—11 Aars Alderen, hvilke Forslag begge vedtoges af Kommunalbestyrelsen, hvorimod en Henvendelse til Direktionen for det Classenske Fideikommiss om at støtte Opsførelsen af den sidstnævnte Skole med Pengebidrag blev frugtesløs.

I Anledning af Forhandlingerne om Opsførelsen af nye Skolelokaler foretoges i 1878 forskjellige statistiske Undersøgelser, af hvis Resultater følgende her skal ansøres.

I. Antallet af de Børn, der efter at være flyttede fra Kjøbenhavns Kommune til Frederiksberg eller omvendt efter den bestaaende Praxis ere vedblevne at gaa i den offentlige Skole i den Kommune, hvor de tidligere have boet, har i de sidste 7 Aar fordelt sig saaledes:

	Frederiksbergste Børn i Kjøbenhavns Kommuneskoler og Petri tyske Skoler			Kjøbenhavnske Børn i Frederiksberg Kommuneskoler
	Kommunens Skoler	Petri tyske Skoler	Salt	
31. Decbr. 1872	86	42	128	6
— 1873	74	41	115	29
— 1874	82	33	115	37
— 1875	71	31	102	68
— 1876	51	30	81	97
— 1877	55	32	87	90
— 1878	68	28	96	110
Gjennemsnit af 7 Aar	69 ₆	33 ₉	103 ₄	62 ₄

II. Med Hensyn til Forældrenes Stilling og Vilkaar viste det sig, at c. 33 pCt. af samtlige Børgere have faaet Fattighjælp, medens kun omtrent 10 pCt. ere Skatteydere (med gennemsnitlig 1,8 Portion hver). Efter Livsstilling fordelte Forældrene sig saaledes:

III

	1878	1875
Arbejdsmænd	39 pCt.	42 pCt.
Haandværkere	37 "	34 "
Enker og Ugifte	16 "	19 "
Handlende	4 "	3 "
Bestillingsmænd	2 "	1 "
Forfjellige andre	2 "	1 "

Medens Forholdet for begge de ovenanførte Aar i det Hele er uforandret, idet den aldeles overvejende Del af Børnenes Forældre hører til „den arbejdende Klasse“, kan der dog spores en Bevægelse, som tyder paa, at Skolerne nu blive noget mere benyttede af lidt bedre stillede Familier; thi Tallet paa Enker og Arbejdsmænd er forholdsvis mindre, men Tallet paa de andre Klasser noget større.

III. Søndes Børnene efter Bopælene i 3 Hovedgrupper, saaledes at til den ene henføres hele Kvarteret øst for Bülowsgvej, til den anden Godthaabsvejskvarteret og til den tredje den egentlige Frederiksberg By med nærmest udløbende Vej, fremkommer følgende Fordeling:

1ste Gruppe (Niels Ebbefens Vejs Skole)	har 43 pCt. af Skolebørnene.
2den — (Event. Godthaabsv. Skole)	" 32 " —
3die — (De ældre Skoler)	" 25 " —

IV. Tilvæksten i Børnetal i Treåret 1875—78 udgjorde for hele Skolen 39 pCt., men inden for de ovennævnte 3 Grupper var Stigningen:

1ste Gruppe	60 pCt. (for de 3 Aar 1875—78)
2den —	27 " —
3die —	25 " —

Ordnes de enkelte Kvarterer efter Forøgelsen, faas følgende Rækkefølge:

Fuglevangskvarteret	133 pCt. Tilvæxt (for de 3 Aar 1875—78)
Niels Ebbefens Vejs Kv.	132 " —
Glasstenfte Boliger	36 " —
Frederiksberg By	26 " —
Vinstrups-Roskildevvej	26 " —
Falkoneralleen	18 " —
Schønbergskvarteret	18 " —
Godthaabsv.-Roklighedsv.	16 " —

Efter den sidste Indskrivning i Maj 1879 tæller Skolen 1618 Børn (i 53 Klasser), saa at den vedvarende er i stærk Stigning, men da en foretagen Opgjørelse af Aldersforholdene for samtlige Børn i Skolen udviser, at Afgangen ved Konfirmation i de nærmeste Aar vil voge i stærkere Forhold end Tilgangen i 7 Mars Alderen, er der Formodning om, at Skolens hele Tilvæxt i nogle Aar vil gaa langsommere frem, end Tilfældet har været siden 1875.

Heldagsundervisningen har udviklet sig i samme Spor som foregaaende Skoleaar, idet Skolebesøget vedvarende er særdeles godt, og kun ganske faa Børn (1 pr. Klasse) atter ere bleven overførte til Halvdagsundervisning, hvilket i de fleste Tilfælde har været begrundet i Forældrenes Trang til Børnenes Medhjælp. For Tiden søges Heldagsundervisningen af 438 Børn (i 15 Klasser) eller omtrent Tredeparten af Børnetallet i samtlige Klasser over Forberedelseskolen.

Hver af Skolens Klasser har i Gjennemsnit nydt Undervisning i 250 Dage. Skoleforsømmelserne, fordelte paa hele Børnetallet og beregnede i Procent af de skolepligtige Dage, have været:

	Ialt Efter Fradrag af Sygdom	
Forberedelsesklasserne	6,7	1,8
Halvdagskolens Drengeskasser	6,0	2,3
— Pigeskasser	4,9	1,4
Heldagskolens Drengeskasser	4,9	1,0
— Pigeskasser	5,1	1,1

Der er idømt Skolebøder for ialt 49 Børns Forsømmelser, hvilket er 3,2 pCt. af Børnetallet eller omtrent $\frac{9}{10}$ Barn pr. Klasse.

De idømte Bøder beløb sig til 47 Kr. 74 Ore og ere alle indbetalte med Undtagelse af dem, der maatte stettes paa Grund af Forsørgerens Bortrejse.

I Skolepenge er indkommet 680 Kr. 47 Ore og i Skolebøder 39 Kr. 91 Ore, hvilke Summer i Forbindelse med Renterne af Skolens særlige Fond have været anvendte til Flidsbelønninger for skolejgende Børn. Der er uddelt Belønninger til Beløb af 1124 Kr. 20 Ore, hvilke ere tilbelte 51 af 139 Konfirmander og desuden 21 af 37 13aarige Børn, der ikke have benyttet deres Ret til at blive udfrevne ifølge Lov af 2den Maj 1855. Belønningerne bidrage vedvarende til god Skolegang i de øverste Klasser, saa at Forsømmelserne der med Fradrag af Sygdom kun have udgjort 0,6

pSt., og til at indskrænke Udskrivningen i 13 Aars Alderen, hvilken i Aarets Løb kun har fundet Sted med 6 Børn.

Ligesom de foregaaende Aar har Skolen ved Henvendelse til de forskjellige Jernbaners og Dampskibes Bestyrelser skaffet Børn fra Sogne-skolerne fri Rejse paa Udflugter i Sommerferien, hvilken Foranstaltning er bleven benyttet af 462 Børn.

Fra de to Bogsamlinger for Børnene, der tilsammen tælle 622 Bind, er der fket 4,982 Ublaan til 439 Børn. Kommunens Bidrag har udgjort 200 Kroner, og Børnenes Bidrag beløb sig til 80 Kr 1 Dre.

Den Aften-skole for Tegneundervisning, der ledes af en af Skolens Tegnelærere og støttes ved Bidrag af Kommunen, da den hovedsagelig søges af konfirmerede Drengene fra Sogne-skolen, har været besøgt af 42 Elever.

Den af Skolens Lærere i sin Tid paabegyndte Bespisning af fattige Skolebørn i Vintermaanederne for frivillig tilvejebragte Midler er fortsat i afvigte Vinter for Midler, som tilvejebragtes ved en Indsamling, der udgik fra Medlemmer af Kommunalbestyrelse, Fattig- og Skolekommission samt nogle andre Mænd. Børnene bleve i Maanederne Januar, Februar og Marts bospiste 2 Gange ugentlig med Middagsmad, og denne Foranstaltning har utvivlsomt bidraget til at støtte stadig Skolegang.

Efter at den Tilsynshavende, Docent Fjord, under 24de April 1878 havde ønsket at fratræde sin Stilling senest til 1ste April 1879, fremkom Kommissionen under 20de September f. A. med Forflag til en anden Ordning af Tilsynet. Dette Forflag blev efter at have været underkastet to Behandlinger i Kommunalbestyrelsen stillet i Bero, idet den Tilsynshavende lovede indtil videre at bestride en Del af de Forretninger, der hidtil havde været ham overdragne, medens der ved Budgettet bevilgedes et Honorar til en Overlærer for at bistaa Kommissionen og den Tilsynshavende ved Kontorforretninger, hvorhos der tilbeldes Overlærerne et noget mindre Timetal end tidligere, for at de kunde ofre større Tid paa Tilsynet i Klasserne.

Lærerpersonalet bestaar den 1ste Juli 1879 af følgende:

	Undervit ved Stolen siden:	Faßt Ansættelse ved Stolen fra:	Båret i denne Lønningsklasse siden:
1ste Lønningsklasse:			
Overlærer J. Larsen	15. August 65	1. Septb. 70	1. Septb. 70
— L. Jesen	18. August 68	1. Septb. 70	1. Septb. 70
— J. Dorph	1. April 77	1. April 77	1. April 77
Lærer L. Giese	1. Septb. 70	1. Septb. 70	1. Marts 74
— H. Hansen	1. Maj 70	1. Maj 72	1. Oktbr. 74
— J. Bergmann	1. Maj 73	1. Maj 75	1. April 77
— G. Bogel-Jørgensen	1. Maj 73	1. Maj 75	1. Decbr. 77
— D. Rønne	1. Maj 77	4. Juni 77	1. Maj 78
— R. Madsen-Stensgaard	12. Oktbr. 74	1. Maj 76	1. Maj 78
2den Lønningsklasse:			
Lærerinde Frk. S. Stein	6. Oktbr. 63	6. Oktbr. 63	1. Juni 70
— — M. Rouving	1. Maj 68	1. Septb. 70	1. Juli 74
— — H. Ulrich	1. Maj 70	1. Septb. 70	1. Maj 76
— Fru M. Giese	1. Novbr. 70	1. Maj 72	1. April 77
— Frk. B. Hansen	1. Maj 71	4. Juli 73	1. Novbr. 78
3dje Lønningsklasse:			
Lærer J. Jacobsen	1. Maj 77	1. Maj 78	1. Maj 78
— R. Kristensen	1. Maj 77	1. Maj 78	1. Maj 78
Lærerinde Frk. M. Brydž	1. Decbr. 72	1. Septb. 74	1. Septb. 74
— — M. Steenstrup	1. Septb. 74	1. Septb. 74	1. Septb. 74
— — A. Nyrop	1. Maj 75	1. Maj 76	1. Maj 76
— — H. Bevers	1. Novb. 73	1. Maj 76	1. Maj 76
— — H. Nissen	1. Maj 76	4. Juni 77	1. Juli 77
— — D. Brünnich	1. Maj 77	1. Maj 78	1. Maj 78
— — E. Dybdahl	1. Maj 76	1. Maj 78	1. Maj 78
— — H. Mønster	1. Maj 76	1. Maj 78	1. Maj 78
— — C. Döllner	1. Novb. 76	1. Maj 79	1. Maj 79
— — A. Engholm	1. Maj 77	1. Maj 79	1. Maj 79
— — E. Sørensen	1. Maj 77	1. Maj 79	1. Maj 79
Lærer L. Petersen	1. Maj 77	} Timelærer	
— A. Schindler	1. Oktbr. 77		
— L. Hvidberg	1. Oktbr. 77		
— H. Jerndorff-Jessen	1. Maj 78		
— H. Andersen	1. Maj 79		
Gymnastiklærer Hoppe	1. Maj 78		
Lærerinde Frk. C. Svendsen	1. Maj 77	} Timelærerinder	
— — E. West	1. Maj 77		
— Fru M. Sandberg	1. Oktbr. 77		
— Frk. L. Jensen	1. Novb. 77		
— — E. Riisager	1. Novb. 77		
— — M. Beder	1. Maj 78		
— — E. Brendstrup	1. Maj 78		
— Fru J. Borregaard	1. Novb. 78		
— Frk. J. Holstebro	1. Novb. 78		
— — G. Johansen	1. Novb. 78		
— — R. Frederiksen	1. Novb. 78		

Skolebetjentene ere:

- J. Hansen ved Skolerne i Falkoneralleen og paa Lampevej (siden 1ste April 1877) og
L. Nielsen ved Skolen paa Niels Ebbesens Vej (siden 1ste April 1878).
-
-